

USTAWA
z dnia 27 sierpnia 2004 r.

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 2004 r. Nr 213, poz. 2155.

**o zmianie ustawy o rachunkowości oraz o zmianie ustawy
o biegłych rewidentach i ich samorządzie**

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Przepisy ustawy o rachunkowości, zwanej dalej „ustawą”, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 3, do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jednostki sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej „MSR”, stosują przepisy ustawy oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, w zakresie nieuregulowanym przez MSR.”;

2) w art. 3 w ust. 1:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) emitencie papierów wartościowych ubiegającym się o ich dopuszczenie do publicznego obrotu lub do obrotu na jednym z rynków regulowanych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego - rozumie się przez to jednostkę, która złożyła do właściwego organu wnioski lub innego rodzaju dokument, na podstawie którego może nastąpić wprowadzenie papierów wartościowych do publicznego obrotu lub do obrotu na jednym z takich rynków,”,

b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535 i Nr 146, poz. 1546.

- „11) przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości - rozumie się przez to wybrane i stosowane przez jednostkę rozwiązania dopuszczone ustawą, w tym także określone w MSR, zapewniające wymaganą jakość sprawozdań finansowych,”;
- 3) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.”;
- 4) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności, o której mowa w art. 7.”;
- 5) w art. 10:
- a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,”;
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. W sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy, przyjmując zasady (politykę) rachunkowości, jednostki mogą stosować krajowe standardy rachunkowości wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości. W przypadku braku odpowiedniego standardu krajowego, jednostki, inne niż wymienione w art. 2 ust. 3, mogą stosować MSR.”;
- 6) w art. 28 ust. 10 otrzymuje brzmienie:
- „10. W ubezpieczeniach majątkowych i osobowych dopuszcza się stosowanie dyskonta lub odpisów wyłącznie przy ustalaniu rezerw na skapitalizowaną wartość rent, rezerw ubezpieczeń na życie, rezerw ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający, oraz rezerw na premie i rabaty (bonifikaty) dla ubezpieczonych w związku z osiąganymi dochodami z lokat stanowiących pokrycie tych rezerw.”;
- 7) w art. 45:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Sprawozdanie finansowe sporządza się na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych, o którym mowa w art. 12 ust. 2, oraz na inny dzień bilansowy, stosując odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b, zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, określone w rozdziale 4.”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1c w brzmieniu:
- „1a. Sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu lub do obrotu na jednym z rynków regulowanych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego i emitentów papierów wartościowych ubiegających się o ich dopuszczenie do publicznego obrotu lub do obrotu na jednym z rynków regulowanych

krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą być sporządzane zgodnie z MSR.

- 1b. Sprawozdania finansowe jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej, w której jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR, mogą być sporządzane zgodnie z MSR.
- 1c. Decyzję w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSR, przez jednostki, o których mowa w ust. 1a oraz 1b, podejmuje organ zatwierdzający.”;

8) w art. 55 po ust. 6 dodaje się ust. 6a-6d w brzmieniu:

- „6a. Skonsolidowane sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu oraz banków sporządza się zgodnie z MSR.
- 6b. Skonsolidowane sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych ubiegających się o ich dopuszczenie do publicznego obrotu lub do obrotu na jednym z rynków regulowanych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą być sporządzane zgodnie z MSR.
- 6c. Skonsolidowane sprawozdania finansowe jednostek wchodzących w skład grupy kapitałowej, w której jednostka dominująca wyższego szczebla sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR, mogą być sporządzane zgodnie z MSR.
- 6d. Decyzję w sprawie sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z MSR, przez jednostki, o których mowa w ust. 6b i 6c, podejmuje organ zatwierdzający jednostki dominującej.”;

9) art. 63b otrzymuje brzmienie:

- „Art. 63b. 1. Jednostki, których dane objęte są skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, a w szczególności jednostki zależne i współzależne, powinny stosować jednakowe metody wyceny aktywów i pasywów oraz sporządzania sprawozdań finansowych, zgodne z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości jednostki dominującej, z zastrzeżeniem ust. 2.
- 2. Jeżeli nie jest możliwe z ważnych przyczyn stosowanie jednakowych metod wyceny i sporządzania sprawozdań finansowych lub jeżeli jednostka dominująca sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z MSR, a jednostki, których dane objęte są skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, nie sporządzają sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z MSR, to należy dokonać odpowiednich przekształceń sprawozdań finansowych tych jednostek, których dane finansowe są istotne dla realizacji obowiązku określonego w art. 4 ust. 1.
- 3. Zasady określone w art. 51 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

10) w art. 64 uchyla się ust. 6;

11) w art. 70 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Kierownik jednostki, o której mowa w art. 64 ust. 1, obowiązany jest złożyć wprowadzenie do sprawozdania finansowego stanowiące część in-

formacji dodatkowej, bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym oraz rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy, do ogłoszenia w ciągu 15 dni od dnia ich zatwierdzenia, wraz z opinią biegłego rewidenta, z zastrzeżeniem ust. 1c, oraz odpisem uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty. Zakres rocznego i półrocznego sprawozdania finansowego funduszy inwestycyjnych, w tym połączonego sprawozdania finansowego funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz sprawozdań jednostkowych subfunduszy oraz termin złożenia do ogłoszenia rocznego sprawozdania finansowego, w tym połączonego sprawozdania finansowego funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz sprawozdań jednostkowych subfunduszy określają odrębne przepisy.”;

12) w art. 79 dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

- „6) prowadzi działalność usługową w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych bez wymaganych uprawnień,
- 7) prowadzi działalność usługową w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych bez spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 80a ust. 1”;

13) w art. 81:

a) uchyla się ust. 1,

b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd szczególne zasady rachunkowości funduszy inwestycyjnych, w tym:
 - a) zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, połączonym sprawozdaniu finansowym funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami oraz sprawozdaniach jednostkowych subfunduszy,
 - b) zasady sporządzania sprawozdania finansowego, połączonego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami oraz sprawozdań jednostkowych subfunduszy,
 - c) terminy sporządzenia i złożenia do ogłoszenia rocznego sprawozdania finansowego oraz rocznego połączonego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego oraz rocznych sprawozdań jednostkowych subfunduszy,
 - d) terminy sporządzenia i przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego oraz półrocznego połączonego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego oraz półrocznych sprawozdań jednostkowych subfunduszy,
 - e) terminy zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, rocznego połączonego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami oraz rocznych sprawozdań jednostkowych subfunduszy,”;

14) w załączniku nr 3:

a) w części „Bilans” wprowadza się następujące zmiany:

- poz. B.II. aktywów bilansu otrzymuje brzmienie:

„II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych

1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych

2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki

3. Pozostałe lokaty”,

- poz. B.IV. aktywów bilansu otrzymuje brzmienie:

„IV. Należności depozytowe od cedentów”,

- poz. C aktywów bilansu otrzymuje brzmienie:

„C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający”,

- poz. D aktywów bilansu otrzymuje brzmienie:

„D. Należności

I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich

1. Należności od ubezpieczających, w tym:

1.1. Od jednostek podporządkowanych

1.2. Od pozostałych jednostek

2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych, w tym:

2.1. Od jednostek podporządkowanych

2.2. Od pozostałych jednostek,

3. Inne należności

3.1. Od jednostek podporządkowanych

3.2. Od pozostałych jednostek

II. Należności z tytułu reasekuracji, w tym:

1. Od jednostek podporządkowanych

2. Od pozostałych jednostek

III. Inne należności

1. Należności od budżetu

2. Pozostałe należności, w tym:

2.1. Od jednostek podporządkowanych

2.2. Od pozostałych jednostek”,

- poz. C.VI. i C.VII. pasywów bilansu otrzymuje brzmienie:

„VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków

VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe określone w statucie”,

- po poz. C.VII. pasywów bilansu dodaje się poz. C.VIII. w brzmieniu:

- „VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający”,
- poz. D.V. i D.VI. pasywów bilansu otrzymuje brzmienie:
- „V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych określonych w statucie
- VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający”,
- po poz. D pasywów bilansu dodaje się poz. E w brzmieniu:
- „E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)
1. Oszacowane regresy i odzyski brutto
2. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach”,
- poz. H pasywów bilansu otrzymuje brzmienie:
- „H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne
- I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających, w tym:
- 1.1. Wobec jednostek podporządkowanych
- 1.2. Wobec pozostałych jednostek
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych, w tym:
- 2.1. Wobec jednostek podporządkowanych
- 2.2. Wobec pozostałych jednostek
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w tym:
- 3.1. Wobec jednostek podporządkowanych
- 3.2. Wobec pozostałych jednostek
- II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji, w tym:
1. Wobec jednostek podporządkowanych
2. Wobec pozostałych jednostek
- III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek, w tym:
1. Zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń
2. Pozostałe
- IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych
- V. Inne zobowiązania
1. Zobowiązania wobec budżetu
2. Pozostałe zobowiązania
- 2.1. Wobec jednostek podporządkowanych
- 2.2. Wobec pozostałych jednostek

VI. Fundusze specjalne”,

b) w części „Techniczny rachunek ubezpieczeń na życie” w poz. II. pkt 2. otrzymuje brzmienie:

„2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych

2.1. z udziałów lub akcji

2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych

2.3. z pozostałych lokat”,

c) w części „Ogólny rachunek zysków i strat” w poz. II. pkt 2. otrzymuje brzmienie:

„2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych

2.1. z udziałów i akcji

2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych

2.3. z pozostałych lokat”,

d) w części „Rachunek przepływów pieniężnych (metoda bezpośrednia)” wprowadza się następujące zmiany:

- w poz. A.I. w pkt 1 ppkt 1.2. otrzymuje brzmienie:

„1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań”,

- w poz. A.II. w pkt 1 ppkt 1.5. i 1.6. otrzymują brzmienie:

„1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów

1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej”,

- po ppkt 1.6. w poz. A.II. w pkt 1 dodaje się ppkt 1.7. w brzmieniu:

„1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej”,

- w poz. B.I. pkt 2. otrzymuje brzmienie:

„2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych”,

- w poz. B.I. pkt 4. otrzymuje brzmienie:

„4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom”,

- w poz. B.II. pkt 2. otrzymuje brzmienie:

„2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych”,

- w poz. B.II. pkt 4. otrzymuje brzmienie:

„4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom”.

Art. 2.

1. Skonsolidowane sprawozdania finansowe emitentów wyłącznie dłużnych papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu lub do obrotu na jednym z rynków regulowanych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego:
 - 1) mogą być sporządzane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, począwszy od roku obrotowego rozpoczynającego się w 2005 r.;
 - 2) sporządza się zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, począwszy od roku obrotowego rozpoczynającego się w 2007 r.
2. Decyzję w sprawie sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej podejmuje organ zatwierdzający jednostki dominujące.

Art. 3.

Ustawa ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2005 r.

Art. 4.

W ustawie z dnia 13 października 1994 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz.U. z 2001 r. Nr 31, poz. 359, z późn. zm.²⁾) w art. 21:

- 1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kadencja organów, o których mowa w ust. 1 pkt 2-6, z zastrzeżeniem ust. 3, trwa 4 lata.”,
- 2) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Pierwsza kadencja Krajowej Komisji Nadzoru trwa 5 lat.”.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 12, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 oraz z 2004 r. Nr 62, poz. 557, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808.